

Vanliga frågor – Församlingsvalet 2026

Röstning	3
När måste en person som hör till kyrkan bli medlem i en viss församling för att kunna rösta i den församlingen i församlingsvalet hösten 2026?	3
Kan röstningen på valdagen ordnas på flera ställen?	3
Är det möjligt att förhandsrösta utomlands i församlingsvalet?	3
Kan jag befullmäktiga ett ombud att rösta i mitt ställe?	4
Kandidater	4
När måste en person som ämnar kandidera bli medlem i församlingen för att kunna ställa upp som kandidat?	4
När måste en person senast fylla 18 år för att kunna kandidera i valet?	4
Kan en medlem eller ersättare i valnämnden eller dennes närstående kandidera i valet?	4
Kan samtycke till att ställa upp som kandidat återkallas?	4
Hur bör man gå till väga om en kandidat förlorar sin valbarhet efter 1.10, dvs. efter att kandidatlistorna gjorts upp?	5
Kan en kandidat vara uppställd för fler än en valmansförening?	5
Valnämnden.....	5
Vad gör man om en medlem eller ersättare i valnämnden vill avsäga sig sitt uppdrag?	5
Hur bör man gå till väga om en medlem i valnämnden förlorar sin valbarhet efter att valnämnden har tillsatts?	6
Kan man som församlingsanställd vara ordförande eller medlem i valnämnden?	6
Kan kyrkoherden vara medlem i valnämnden utan att vara medlem i församlingen?	6
Kan en valnämndsmedlem också vara (stiftande) medlem i en valmansförening?	6
Vem väljer medlemmarna i valnämnden? Och medlemmarna i centralvalnämnden?	6
Valmansförening	7
Hur många stiftande medlemmar behövs för att grunda en valmansförening?	7
Kan en stiftande medlem i en valmansförening kandidera i församlingsvalet?	7
Kan en kandidat för en valmansförening fungera som valmansföreningens ombud eller dennes ersättare?	7

Kan en tjänsteinnehavare eller arbetstagare i en församling eller kyrklig samfällighet vara stiftande medlem i en valmansförening?.....	7
Vilken ålder krävs för (stiftande) medlemmar i valmansföreningar och valmansföreningars ombud och när måste ålderskravet uppfyllas?	7
Förhandsröstning	8
Kan vi sända alla förhandsröster samtidigt per post den sista förhandsröstningsdagen?	8
Valdagen.....	8
Hur kan gudstjänsterna ordnas på valdagen om två församlingar har tillgång till endast en kyrka?.....	8
Hur bör församlingar som hör till en kyrklig samfällighet instruera de röstande för att minimera antalet förkastade röstsedlar?.....	8
Vilka behörighetsvillkor gäller för en valförrättare och ett valbiträde?	8
Vilka uppgifter har ett valbiträde?	9
Vem kan vid hemmaröstning fungera som ”en person som är närvarande vid hemmaröstningen”? Kan det vara en anhörig som är närståendevårdare?	9
Var hittar man sigilltejp?.....	10
Övrigt.....	10
När är det fråga om sämjoval?	10
Vad händer om man fått färre kandidater än fyra femtedelar av det antal som ska väljas till fullmäktige?.....	10

Röstning

När måste en person som hör till kyrkan bli medlem i en viss församling för att kunna rösta i den församlingen i församlingsvalet hösten 2026?

Om man vill gå med i kyrkan för att kunna rösta i församlingsvalet är det lättast att göra det så att inträdet registreras senast 14.8.2026. (Det här eftersom Kyrkostyrelsen 15.8 gör en körning av uppgifter ur folkbokföringen utifrån vilka förteckningarna över röstberättigade skapas.)

Om en person ansluter sig till kyrkan efter 15.8.2026 har han eller hon dock ännu möjlighet att rösta i församlingsvalet. Då ska den som anslutit sig till kyrkan ta kontakt med valnämnden i den egna församlingen, till exempel per e-post, och be valnämnden om att bli införd i förteckningen över röstberättigade.

Eventuella ändringar i förteckningen över röstberättigade ska göras allra senast 30.10.2026 före kl. 16. En medlem i kyrkan bör alltså i god tid anhålla om att införas i förteckningen över röstberättigade, så att valnämnden senast då hinner göra ändringarna i förteckningen över röstberättigade. Det är bra om valnämnden inleder sitt sammanträde i god tid före klockan 16. Sammanträdet kan rentav hållas tidigare samma vecka.

Kan röstningen på valdagen ordnas på flera ställen?

Om församlingen inte är indelad i röstningsområden kan det finnas endast ett röstningsställe på valdagen. Ambulerande röstningsställen får inte ordnas på den egentliga valdagen.

Kyrkofullmäktige eller församlingsrådet kan besluta att församlingen delas in i röstningsområden. Det här görs ofta om församlingens område är stort och det behövs flera röstningsställen på den egentliga valdagen eller om det handlar om samgående församlingar. En församling som är indelad i röstningsområden har ett röstningsställe per röstningsområde.

Det är bra om beslutet om indelningen i röstningsområden har fattats innan valnämnden tillsätts, så att man kunnat utse tillräckligt många medlemmar i valnämnden och för att sektionerna ska vara beslutsföra (Kyrkostyrelsens cirkulär nr 5/2026). Valnämnden ska i sin tur ha varit tillsatt senast 31.5.2026 (kyrkoordningen 9 kap. 2 § 1 mom.).

Är det möjligt att förhandsrösta utomlands i församlingsvalet?

Nej. Man kan inte rösta i församlingsval utomlands.

Rösträtt i församlingsvalet har de medlemmar av kyrkan som har i lagen om hemkommun avsedd hemkommun i Finland (kyrkolagen 9 kap. 11 §).

Kan jag befullmäktiga ett ombud att rösta i mitt ställe?

Nej, det kan du inte. Rösträtten är till sin karaktär en personlig rättshandling. Rösträtten får således inte utövas genom ombud.

Den vars förmåga att göra en röstningsanteckning är väsentligt nedsatt får vid röstningen assisteras av ett biträde som han eller hon utsett. Även hemmaröstning är möjlig.

Kandidater

När måste en person som ämnar kandidera bli medlem i församlingen för att kunna ställa upp som kandidat?

En person som ämnar kandidera bör vara medlem i församlingen senast när kandidatuppställningen avslutas, dvs. 15.9.2026 (kyrkoordningen 9 kap. 9 §).

Personen måste dessutom vara konfirmerad. Här gäller samma datumavgränsning.

När måste en person senast fylla 18 år för att kunna kandidera i valet?

Senast på valdagen 15.11.2026 (kyrkolagen 9 kap. 2 § 1 mom.).

Kan en medlem eller ersättare i valnämnden eller dennes närstående kandidera i valet?

Nej, inte om man vill fortsätta som medlem i valnämnden. En kandidat i församlingsvalet eller en kandidats make eller maka, barn, syskon eller förälder får inte vara medlem eller ersättare i valnämnden.

Med make eller maka avses äkta makar samt personer som lever under äktenskapsliknande förhållanden (såsom i samboförhållande) eller i registrerat partnerskap med kandidaten (kyrkolagen 9 kap. 16 § 4 mom.).

Kan samtycke till att ställa upp som kandidat återkallas?

Kyrkans vallagstiftning innehåller inga uttryckliga bestämmelser om saken. Om en person bevisligen återkallar sitt samtycke till kandidaturen innan stiftelseurkunden för valmansföreningen och kandidatlistan lämnas in, kan det ursprungliga samtycket betraktas som ogiltigt. Efter att kandidatuppställningen har avslutats tas ett återkallande av samtycke inte längre i beaktande.

Hur bör man gå till väga om en kandidat förlorar sin valbarhet efter 1.10, dvs. efter att kandidatlistorna gjorts upp?

Om det efter att valnämnden räknat rösterna eller därförinnan framgår att en kandidat inte är valbar eller har avlidit, kommer de röster som getts honom eller henne den kandidatlista till godo för vilken han eller hon varit kandidat (kyrkoordningen 9 kap. 46 § 2 mom.). Kandidaten avlägsnas inte från kandidatlistan.

Kan en kandidat vara uppställd för fler än en valmansförening?

Nej, det går inte. Valnämnden förkastar alla sådana stiftelseurkunder för valmansföreningar där samma person förekommer.

Valnämnden

Vad gör man om en medlem eller ersättare i valnämnden vill avsäga sig sitt uppdrag?

Om någon vill avgå från ett förtroendeuppdrag, till exempel sitt medlemskap i valnämnden, så kan han eller hon avgå av giltiga skäl (kyrkolagen 9 kap. 4 § 2 mom.). Enligt förarbetena till kyrkolagen avgör det beslutsfattande organet huruvida skälet är giltigt. Ett giltigt skäl kunde exempelvis vara att personen inte klarar av att sköta sitt förtroendeuppdrag.

Beslutet om beviljande av befriande från uppdraget fattas av det organ som har valt honom eller henne, dvs. kyrkofullmäktige (eller församlingsrådet). Det här beror på att kyrkofullmäktige eller församlingsrådet enligt 9 kap. 16 § i mom. i kyrkolagen ska tillsätta en valnämnd för att församlingsval ska kunna förrättas. Begäran om avsked från valnämnden ska av naturliga skäl lämnas till det organ som beslutar i frågan, dvs. till kyrkofullmäktige eller församlingsrådet.

Om det är länge till kyrkofullmäktiges eller församlingsrådets nästa inplanerade möte, kan en medlem med förhinder anmäla sin frånvaro inför respektive möte såvida han eller hon är förhindrad att delta i dessa innan avskedet beviljats. Mötesmaterialet ska i vilket fall som helst på samma och överenskommet sätt sändas till alla medlemmar och ersättare i förtroendeorganet ända tills dess att avsked har beviljats. Det är sedan upp till den förtroendevalda om han eller hon bekantar sig med materialet eller inte.

I kyrkolagen har det fastställts ett minimiantal medlemmar i valnämnden. Om de valda medlemmarna och ersättarna i valnämnden efter att ett avsked beviljats är fler än det minimiantal som anges i lagen (ordförande + minst 4 medlemmar samt minst 5 ersättare) är det inte nödvändigt att besluta om nya ordinarie medlemmar i valnämnden. Det viktiga är att minimiantalet uppfylls. Valnämnden kan vid behov

kompletteras med nya ordinarie medlemmar eller ersättare, kyrkofullmäktige beslutar om detta. Om man vill ta med en ny ordinarie medlem kan han eller hon vara vilken person som helst som enligt kyrkolagen är valbar till förtroendeuppdrag. Också i fråga om den nya valnämndens sammansättning måste man följa kyrkolagens krav på minst 40 % representation för både män och kvinnor.

Hur bör man gå till väga om en medlem i valnämnden förlorar sin valbarhet efter att valnämnden har tillsatts?

Rollen som medlem av valnämnden är ett förtroendeuppdrag. Beslut om befriande, beviljande av avsked, avstängning eller skiljande från ett förtroendeuppdrag fattas således av det organ som har valt den förtroendevalda (kyrkolagen 9 kap. 6 § 1 mom.).

Kan man som församlingsanställd vara ordförande eller medlem i valnämnden?

Ja, det kan man. Personen måste ändå uppfylla förutsättningarna för valbarhet som förtroendevald.

Församlingens anställda ska i vilket fall som helst ha ett gott samarbete med valnämnden.

Kan kyrkoherden vara medlem i valnämnden utan att vara medlem i församlingen?

En medlem i valnämnden måste också vara medlem i samma församling, varför en kyrkoherde som är bosatt någon annanstans inte kan vara medlem i valnämnden. Ett undantag utgörs av de kyrkoherdar som är bosatta inom en annan församlings område men i samma kommun. Kravet anses då vara uppfyllt. Valnämnden kan dock, och det är också rekommenderat att den gör det, bjuda in kyrkoherden som sakkunnig till valnämndens sammanträden, dvs. utan rösträtt.

Kan en valnämndsmedlem också vara (stiftande) medlem i en valmansförening?

I kyrkans valbestämmelser finns ingen uttrycklig bestämmelse om att en medlem i valnämnden inte får vara stiftande medlem i en valmansförening. En medlem i valnämnden får dock inte fungera som valmansföreningens ombud eller dennes ersättare. Det rekommenderas inte heller att en medlem i valnämnden är stiftande medlem i en valmansförening, eftersom detta medför praktiska problem för valnämndens verksamhet. En sådan person skulle på grund av sin dubbelroll vara jävig i så gott som allt beslutsfattande i valnämnden.

Valmansföreningens ombud och dennes ersättare får inte vara medlemmar i valnämnden eller kandidater för föreningen (kyrkoordningen 9 kap. 12 § 1 mom. 4 punkten).

Vem väljer medlemmarna i valnämnden? Och medlemmarna i centralvalnämnden?

Lagstiftningen innehåller inga exakta bestämmelser om vem som tillsätter valnämnden, varför till exempel *kyrkorådet* kan välja medlemmarna till valnämnden.

Valnämndens ordförande utses av *kyrkofullmäktige* eller *församlingsrådet*. Valnämnden utser vid sitt första sammanträde en vice ordförande (kyrkoordningen 9 kap. 2 § 1 mom.).

Gemensamma kyrkorådet i en kyrklig samfällighet kan för församlingsval tillsätta en centralvalnämnd med uppgift att bistå valnämnderna i församlingarna, så att valen förrättas på ett enhetligt sätt (kyrkolagen 9 kap. 17 §).

Valmansförening

Hur många stiftande medlemmar behövs för att grunda en valmansförening?

Tio medlemmar räcker. Rätt att ställa upp kandidater i församlingsval har en valmansförening som har bildats av minst tio röstberättigade församlingsmedlemmar.

En röstberättigad kan vara stiftande medlem i endast en valmansförening som bildats för val av medlemmar i kyrkofullmäktige eller gemensamma kyrkofullmäktige och i endast en valmansförening för val av medlemmar i församlingsrådet (kyrkoordningen 9 kap. 10 § 1 mom.).

Kan en stiftande medlem i en valmansförening kandidera i församlingsvalet?

En stiftande medlem i en valmansförening kan kandidera för den aktuella valmansföreningen i valet.

Det ombud eller dennes ersättare som valmansföreningen har utsett bland sina medlemmar får inte vara kandidater för den förening *som de varit med om att stifta* (kyrkoordningen 9 kap. 12 § 1 mom. 4 punkten).

Kan en kandidat för en valmansförening fungera som valmansföreningens ombud eller dennes ersättare?

En kandidat för en valmansförening får inte fungera som valmansföreningens ombud eller dennes ersättare. Han eller hon får inte heller vara medlem i valnämnden (kyrkoordningen 9 kap. 12 § 1 mom. 4 punkten).

Kan en tjänsteinnehavare eller arbetstagare i en församling eller kyrklig samfällighet vara stiftande medlem i en valmansförening?

En tjänsteinnehavare eller arbetstagare i en församling kan vara stiftande medlem i en valmansförening under förutsättning att personen är röstberättigad i församlingsvalet, dvs. en församlingsmedlem som fyller 16 år senast på valdagen. Församlingens arbetstagare och tjänsteinnehavare är röstberättigade eftersom de är medlemmar i kyrkan, men de får inte kandidera i valet i den församling där de arbetar. Det här gäller på motsvarande sätt kyrkliga samfälligheter (kyrkoordningen 9 kap. 10 § 1 mom.).

Vilken ålder krävs för (stiftande) medlemmar i valmansföreningar och valmansföreningars ombud och när måste ålderskravet uppfyllas?

Medlemmarna i valmansföreningen ska ha rättshandlingsförmåga och vara röstberättigade medlemmar i församlingen (kyrkoordningen 9 kap. 12 § 2 mom. 2 punkten). Det här innebär att en medlem måste ha fyllt 18 år senast den dag då han eller hon undertecknar valmansföreningens stiftelseurkund.

Förhandsröstning

Kan vi sända alla förhandsröster samtidigt per post den sista förhandsröstningsdagen?

Det här är under inga omständigheter att rekommendera. Postgången är numera långsam och osäker, så förhandsrösterna ska absolut sändas eller levereras vidare till grannförsamlingen genast i slutet av varje förhandsröstningsdag.

Valdagen

Hur kan gudstjänsterna ordnas på valdagen om två församlingar har tillgång till endast en kyrka?

I en kyrklig samfällighet, där flera församlingar firar söndagsmessa i samma kyrka vid olika tider (t.ex. den ena kl. 10.00 och den andra kl. 12.00), kan man på valdagen fira en tvåspråkig messa eller två kortare mässor, så att alla församlingar har firat sin messa före kl. 11.00 när valet inleds. Om röstningen på valdagen ordnas någon annanstans än i kyrkan måste personalen hinna förflytta sig till röstningsstället.

Hur bör församlingar som hör till en kyrklig samfällighet instruera de röstande för att minimera antalet förkastade röstsedlar?

Valförrättaren ska instruera den röstande när han eller hon får sin röstsedel. Anvisningar till de röstande kan också sättas upp på väggen i vallokalen.

I församlingar där det förrättas två val kan det vara förnuftigt att ordna röstningen så att man med en vit röstsedel röstar i ett bås som innehåller kandidatlistorna för gemensamma kyrkofullmäktige och, på motsvarande sätt, med en orange röstsedel röstar i ett bås som innehåller kandidatlistorna för församlingsrådet.

Vilka behörighetsvillkor gäller för en valförrättare och ett valbiträde?

En valförrättare ska ha fyllt 18 år senast den dag då han eller hon utses till uppgiften. Personen behöver inte vara medlem i den församling där han eller hon fungerar som valförrättare. Kyrkolagen ställer inga krav på att valfunktionären ska vara medlem i någon viss evangelisk-luthersk församling.

En valfunktionär eller ett valbiträde kan inte vara uppställd som kandidat och inte heller personens make eller maka, barn, syskon eller förälder. Med make eller maka avses äkta makar samt personer som lever

under äktenskapsliknande förhållanden eller i registrerat partnerskap med kandidaten (kyrkolagen 9 kap. 19 § 2 mom.).

Det viktiga är att de valförrättare eller biträden som deltar i förrättandet av valet inte har egna intressen eller bindningar som påverkar förrättandet av valet. För att valförfarandet ska vara trovärdigt är det viktigt att den röstande kan lita på att valmyndigheterna och valbiträdena handlar opartiskt ([Kyrkostyrelsens framställning 11/2020 till kyrkomötet s. 62](#)).

Vilka uppgifter har ett valbiträde?

Valbiträdets uppgift är att bistå den röstande enligt dennes önskemål. En röstande vars förmåga att göra en röstningsanteckning är väsentligt nedsatt får vid röstningen assisteras av ett 18 år fyllt biträde som han eller hon har utsett, och som inte är jävig för uppgiften som biträde. Biträdet är skyldigt att samvetsgrant iaktta den röstandes vilja och hemlighålla det som han eller hon fått veta i samband med röstningen. Biträdet får under inga omständigheter rekommendera att den röstande ska rösta på en viss kandidat.

På begäran av den röstande ska valförrättaren eller en medlem av valnämnden bistå honom eller henne vid röstningen. Den vars förmåga att göra en röstningsanteckning är väsentligt nedsatt får vid röstningen assisteras av ett biträde som han eller hon har utsett.

En kandidat eller en kandidats make, barn, syskon eller föräldrar kan inte vara valbiträde. Med make eller maka avses äkta makar samt personer som lever under äktenskapsliknande förhållanden eller i registrerat partnerskap med kandidaten (kyrkolagen 9 kap. 39 § och 19 §).

På röstningsstället ska det finnas ett eller flera valbiträden som valnämnden utsett. Biträdena ska ha behöriga kännetecken och på begäran av en röstande hjälpa honom eller henne att göra anteckningen på röstsedeln (kyrkoordningen 9 kap. 36 §).

Vem kan vid hemmaröstning fungera som ”en person som är närvarande vid hemmaröstningen”? Kan det vara en anhörig som är närståendevårdare?

Vid hemmaröstning närvarar en valförrättare samt utöver honom eller henne en av den röstande utsedd eller godkänd person som har fyllt 18 år och som inte sköter detta uppdrag i egenskap av valmyndighet. En person som är kandidat i valet kan inte sköta detta uppdrag. Således kan till exempel den röstandes närståendevårdare fungera som den ”person som är närvarande” så länge som personen uppfyller de krav som nämns ovan.

I samband med hemmaröstning kan också en närståendevårdare som avses i lagen om stöd för närståendevård (937/2005) och som bor i samma hushåll som den som har rätt till hemmaröstning

rösta, om han eller hon har antecknats i förteckningen över röstberättigade i församlingen i fråga. Också närståendevårdaren måste anmäla sig till hemmaröstningen i enlighet med 9 kap. 31 § i kyrkoordningen, dvs. han eller hon ska senast före klockan 16 den sista fredagen innan förhandsröstningen inleds skriftligt eller per telefon till valnämnden anmäla sin önskan att förhandsrösta hemma.

Var hittar man sigilltejp?

Säkerhetstejp eller sigilltejp kan köpas från webbutiker som du hittar genom att söka på nätet.

Övrigt

När är det fråga om sämjoval?

Till det demokratiska valsystemet hör att man i första hand ordnar val. Sämjoval är dock möjligt i två olika situationer. Sämjoval kommer i fråga om det på de godkända kandidatlistorna finns lika många kandidater som antalet medlemmar som ska väljas eller åtminstone fyra femtedelar av det antal som ska väljas. Kandidaterna blir då utsedda utan röstning.

Information om förfarandet i situationer där antalet som ska väljas är mindre än fyra femtedelar hittar du under nästa fråga.

Om till exempel sammanlagt 19 kandidater är uppställda i valet på tre olika valmansföreningars kandidatlistor och 19 medlemmar ska väljas till kyrkorådet blir det fråga om sämjoval, de aktuella kandidaterna väljs utan röstning.

Sämjoval kommer inte i fråga om det på de godkända kandidatlistorna finns flera kandidater än antalet medlemmar som ska väljas till organet.

En valmansförening kan i det fall att andra kandidatlistor inte lämnas in eller godkänns, i anslutning till kandidatlistan uppge vilka kandidater som utan röstningsförfarande ska bli ordinarie medlemmar och i vilken ordning de övriga ska bli ersättare (kyrkoordningen 9 kap. 48 § 2 mom.).

Vad händer om man fått färre kandidater än fyra femtedelar av det antal som ska väljas till fullmäktige?

Om antalet kandidater är mindre än fyra femtedelar av det antal som ska väljas till fullmäktige kan fullmäktige inte bildas. Då blir församlingen tvungen att förrätta undantagsval.

Enligt 9 kap. 52 § i kyrkoordningen kan man bli tvungen att förrätta undantagsval om det inom tidsfristen inte har lämnats in enda godtagbar kandidatlista eller om det totala antalet kandidater är mindre än fyra femtedelar av det antal medlemmar som ska väljas.

Om förutsättningarna för undantagsval i församlingen uppfylls har valnämnden i församlingen en skyldighet att informera domkapitlet om nödvändigheten att förrätta undantagsval i församlingen. I så fall ska domkapitlet bestämma både den nya valdagen och de föreskrivna tiderna och dagarna för valförrättningarna.

Mandatperioden för de förtroendevalda som har valts vid undantagsval i en församling varar endast till utgången av den löpande valperioden.